

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 19 april 1996 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, heeft op 25 april 1996 het volgend advies gegeven :

Om overeenkomstig het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 15 oktober 1991, het spoedeisend karakter van de adviesaanvraag te staven, wordt aangevoerd wat volgt:

"De aangelegenheid is hoogdringend daar alles in het werk moet gesteld worden om tijdig - dit is vóór de aanvang van het academiejaar 1996-1997 - de kandidaat-studenten te kunnen informeren en de toelatingsproef praktisch te organiseren".

1. Het voor advies aan de Raad van State overgelegde voorontwerp strekt er in hoofdzaak toe de inschrijving in de eerste kandidatuur arts en in de eerste kandidatuur tandarts afhankelijk te maken van het slagen voor een interuniversitair toelatingsexamen, waarvan de inhoud en de wijze van organisatie door de Vlaamse regering zal worden vastgesteld. Tevens wordt een regeling getroffen voor de daarmee samenhangende problemen in verband met de financiering van de universiteiten en wordt voorzien in een overgangsmaatregel in het voordeel van degenen die in 1995-1996 niet geslaagd zijn voor het eerste studiejaar. Doel is uiteindelijk het aantal artsen en tandartsen te beperken.

2. Uit de notificatie van de vergadering van de Vlaamse regering van 19 maart 1996 blijkt dat deze het voorontwerp principieel heeft goedgekeurd en de Vlaamse minister die het onderwijs onder zijn bevoegdheid heeft, gemachtigd heeft om over het voorontwerp het hoogdringend advies in te winnen van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) en van de

.../...

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), alsook de minister-president verzocht heeft het op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten. Indien het doorlopen van die procedures geen aanleiding heeft gegeven tot wijzigingen aan de tekst, mag het hoogdringend advies van de Raad van State worden ingewonnen.

De VLOR en de SERV hebben respectievelijk op 16 april en 10 april 1996 hun advies gegeven. De conclusies van de onderhandelingen gevoerd in het sectorcomité X leidden tot het protocol nr. 46, na onderhandelingen op 25 en 27 maart 1996.

De VLOR wijst er in zijn advies meermaals op dat hij zich niet kan uitspreken over de waarde van de toelatingsproef, daar hij over geen gegevens beschikt. Hij meent dat de efficiëntie ervan betwijfeld kan worden. Hij betreurt dat het experiment reeds een beslissingsproef inhoudt. Hij vraagt ook om verduidelijking over andere aspecten van de aangelegenheid en meent dat de maatregel grondiger en meer doordacht voorbereid zou moeten worden.

De SERV stelt zich vragen rond de uitwerking en organisatie van de toelatingsproef, die na verloop van een zekere periode zou moeten worden geëvalueerd. Hij pleit voor overleg met de Franse Gemeenschap. Hij vindt dat het voorgenomen systeem van financiële compensatie voor het

.../...

verlies van studenten slechts gedurende een bepaalde overgangsperiode aangehouden zou mogen worden.

Blijkens voornoemd protocol nr. 46 blijft de Algemene Centrale der Openbare Diensten - Onderwijs principieel gekant tegen elke vorm van numerus clausus in het universitair onderwijs en stelt voor na de kandidaturen een interuniversitair examen te organiseren. Het vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt is gekant tegen iedere vorm van beperking van de toegang tot de opleidingen van arts en tandarts.

3. Het is de Raad van State niet bekend of het ontwerp na de raadpleging van de voornoemde adviesorganen en na het syndicaal overleg nog wijzigingen heeft ondergaan. Alleszins blijkt niet dat de voornoemde adviezen en het protocol, waarin ernstige, zometer fundamentele kritiek tegen de ontworpen regeling tot uiting is gekomen, aan de collegiale beraadslaging van de Vlaamse regering werden onderworpen, zodat deze zich niet heeft kunnen beraden over het eventuele gevolg dat eraan moest worden gegeven bij de uiteindelijke uitwerking van het ontwerp. In het bijzonder heeft de Vlaamse regering niet kunnen beoordelen of dat advies tot een aanpassing van de principieel goedgekeurde tekst van het voorontwerp noopte.

Volgens een vaste rechtspraak van de afdeling wetgeving van de Raad van State kunnen voorontwerpen van wet, decreet of ordonnantie en ontwerpen van reglementaire besluiten slechts met toepassing van artikel 3, § 1, van de

.../...

gecoördineerde wetten op de Raad van State aan de afdeling wetgeving worden voorgelegd, nadat ze alle achtereenvolgende stadia van de administratieve voorbereiding ervan hebben doorgemaakt - nadat met andere woorden omtrent de ontwerp-teksten de vereiste adviezen werden ingewonnen en de eventueel opgelegde akkoorden werden verkregen en nadat de stellers van de ontwerpen de gelegenheid hebben gehad, aan de hand van die adviezen, enz. ..., eventueel hun teksten aan te passen en de bevoegde overheid zich over de definitieve ontwerp-teksten heeft uitgesproken.

De machtiging die, luidens de notulen van de vergaderingen van de Vlaamse regering van 19 maart 1996, aan de Vlaamse minister-president en de minister bevoegd voor het onderwijs werd gegeven om omtrent het voorontwerp van decreet de adviezen van de VLOR, van de SERV en van de Raad van State in te winnen, alsmede ze aan de syndicale raadpleging te onderwerpen, kan de Vlaamse regering niet ontslaan van de verplichting om over het voorontwerp opnieuw collegiaal te beraadslagen. Van die verplichting kan enkel worden afgeweken in geval de Vlaamse regering bij besluit een bevoegdheid delegeert aan een van haar leden. Algemeen wordt aanvaard dat een zodanige delegatie van bevoegdheid slechts betrekking kan hebben op regelingen van ondergeschikt belang of op individuele beslissingen en derhalve

.../...

niet op de voorbereiding van ontwerpen van decreten of besluiten (1).

De ten aanzien van het voorliggende ontwerp gevolgde werkwijze, - waarbij na een voorafgaande beraadslaging in de schoot van de Vlaamse regering aan de betrokken minister delegatie wordt gegeven om, na de vereiste raadpleging van de adviesorganen, voor zover niet gevolgd door een aanpassing van de tekst, het ontwerp van decreet bij de Vlaamse raad in te dienen zonder dat de regering er opnieuw over beraadslaagt, - moet des te meer worden betreurd, daar mede uit andere adviesaanvragen kan worden afgeleid dat die werkwijze de gewone gang van zaken aan het worden is. De adviesbevoegdheid van de afdeling wetgeving van de Raad van State dreigt aldus volledig te worden uitgehold.

De conclusie uit wat voorafgaat moet hoe dan ook zijn dat het ontwerp niet in zoverre gereed is dat de afdeling wetgeving er kennis van kan nemen en dat de adviesaanvraag derhalve niet ontvankelijk is.

(1) Van het beginsel van de collegiale beraadslaging zou thans kunnen worden afgeweken bij bijzonder decreet aangenomen met tweederde van de uitgebrachte stemmen (zie de artikelen 49 juncto artikel 35, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zoals zij in hun nieuwe lezing in werking zijn getreden na de jongste algehele vernieuwing van de Kamer van volksvertegenwoordigers).

De kamer was samengesteld uit

de Heren : J. DE BRABANDERE, kamervoorzitter,
M. VAN DAMME, staatsraden,
D. ALBRECHT,

Mevrouw : A. BECKERS, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. E. VANHERCK, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

J. DE BRABANDERE.